

Újpest-Belsőváros

2008. 09. 14.

Loránt Gábor

A KÍSÉRTÉS CÉLJA ÉS EREDETE

Olvasandó (lectio): Jak 1,1-18

Alapige (textus): Jak 1,2-4; 14-15; 1Móz 3,1-6

Teljes örömmel tartsátok, testvéreim, amikor különféle kísértésekbe estek, tudván hogy hitetek próbája állhatatosságot eredményez. Az állhatatosság pedig tegye tökéletessé a cselekedetet, hogy tökéletesek és hibátlanok legyetek, minden fogyatkozás nélkül.

Mert mindenki saját kívánságától vonzva és csalogatva esik kísértésbe. Azután a kívánság megfogánva bünt szül, a bűn pedig kiteljesedve halált nemz.

A kígyó pedig ravaszabb volt minden mezei állatnál, amelyet az Úristen alkotott. Ezt kérdezte az asszonytól: Csakugyan azt mondta Isten, hogy a kert egyetlen fájáról sem ehettek

Az asszony így felelt a kígyónak: A kert fáinak gyümölcséből ehetünk, csak annak a fának a gyümölcséről, amely a kert közepén van, mondta Isten: Nem ehetek abból, ne is érintsétek, mert meghaltok. De a kígyó ezt mondta az asszonynak: Dehogyan haltok meg! Hanem jól tudja Isten, hogy ha esztek belőle, megnyílik a szemetek, és olyanok lesztek, mint az Isten: tudni fogjátok, mi a jó, és mi a rossz. Az asszony úgy látta, hogy jó volna enni arról a fáról, mert csábítja a szemet, meg kívánatos is az a fa, mert okossá tesz: szakított a gyümölcséből, evett, majd adott a vele levő férjének is, és ő is evett.

Imádkozzunk!

Édes Atyánk, a Jézus Krisztus által! Dicsőít és magasztal a lelkünk Téged, hiszen erről énekelünk is Neked, hogy tökéletes volt, amit Te alkottál. Köszönjük Neked a teremtett világot, amiben felfedezhető a Te tökéletes akaratod, ha értelmes szívvel vizsgáljuk. Köszönjük, Urunk, hogy Te mindent szépen elrendeztél, és köszönjük, hogy a bűnre hajlandó és a bűnt el is követő testünkben még mindig olyan szépen folynak a folyamatok. Köszönjük Neked az életet, amit adtál nekünk. S köszönjük, hogy Te vissza tudsz formálni minket, a Te képedre. Hálát adunk, Urunk, az életért, amit folyamatosan fenntartasz. Köszönjük a nyári esküvőket, amikben szintén az élet mehet tovább. Köszönjük a keresztlőket, hogy új tanítványokat akarsz magadnak elhívni. Hálát adunk, Urunk, azért, hogy megtartottál minket a héten, s köszönjük, hogy elkészítetted az Igédet a szívünkben is, hogy legyen támaszunk a következőkben. Megvalljuk, Urunk, hogy nagyon nehezen értjük a Te szavadat, mert sok bennünk a bűn, amit sokféleképpen, nagyon változatosan tudunk elkövetni. Kérünk, Urunk, hogy add ezekre bocsánatodat, hogy megtisztult, boldog szívvel dicsérhessünk Téged! Végy körül Szent Lelkessel, hogy a szövetségben megmaradjunk mindvégig, és hogy tudjuk, ismerjük, és cselekedjük a Te akaratodat! Légy itt közöttünk, Urunk, a Te nevedért!

Ámen.

Isten bűnbocsátó kegyelmének hirdetése:

Boldog ember az, aki a kísértés idején kitart; mert miután kiállta a próbát, elnyeri az élet koronáját, amelyet az Úr megígért az őt szeretőknek.
(Jak 1,12)

Igehirdetés

Kedves Testvérek!

Három héttel ezelőtt, amikor még Haggeus próféta könyvét tanulmányoztuk, akkor értettük meg, hogyan függ össze az istentisztelet, és az élet istentisztelete.

Hadd idézzek az akkori igehirdetésből:

„Ha az élet istentisztelete hiányzik, hiábavaló az istentiszteleten való részvételünk, mert nem az istentiszteleten való részvétel szenteli meg az életünket, hanem fordítva történik!”

Láttuk, hogy a szentség nem ragályos, a tisztátalanság viszont az. Elmondtam, hogy sokan abban a tévhitben élnek, hogy rendben vannak

Istennel, és nincs semmi baj az életükkel, hiszen konfirmáltak, hiszen volt templomi esküvőjük, hiszen gyermeküket megkeresztelték, hiszen eljárnak vasárnaponként templomba. De elsősorban nem erre van szükség, hanem az élő Istennel való kapcsolatra, a Neki történő engedelmességre. És emellett jó dolog, hogyha az ember konfirmál, templomi esküvője van, megkeresztelteti gyermekét, és jár a gyülekezetbe.

Tehát fordított a sorrend, fordított a fontossági sorrend: nem az istentiszteleten való részvétel szenteli meg az életünket, hanem a megszentelt életünk teszi rá a pecsétet az istentiszteleten való jelenlétünkre.

Idei sorozatunk utolsó témáját kezdjük el ma: az élet istentiszteletét fogjuk tanulmányozni Jakab levele alapján.

Legelőször két megjegyzést szeretnék tenni.

- Először is azt, hogy tudomásul kell vennünk, hogy bukott világban élünk: időben a bűneset után, és ezért térben és lelki értelemben az Édenkerten kívül. Tehát van bűn, van kísértés, és van megpróbáltatás.

Ezt tulajdonképpen tudjuk. Mégis, különösen hívő emberek, abba a hibába esnek, hogy nem veszik ezeket a tényeket komolyan.

- A másik előzetes megjegyzés, hogy Jakab egy, a mindennapi életből vett képet használ hasonlatként, a kísértés, illetve a megpróbáltatás mechanizmusának leírására. Ez a hasonlat a gyermek születése, de más hasonlatokra is fogok utalni.

1 Először tehát nézzük a **kísértés mechanizmusát!**

Jakab – ahogy mondtam az előbb – a gyermek születésének példáját használja. A kívánság olyan, mint egy asszony. Így mondja Jakab: „a kívánság fogan”.

Tulajdonképpen önmagában semmiféle kívánság nem rossz. A kívánság nem más, mint egy irányultság, egy vágy, valamiféle törekvés. Van jó kívánság, és van rossz, gonosz kívánság is. Az, hogy valaki kíván valamit, arról még nem tudjuk megmondani, hogy jó-e vagy rossz, mert önmagában az, hogy van kívánság, ez egy természetes, magától értetődő – és ilyen értelemben közömbös – dolog.

A kívánság egy szükség, és itt jön a baj: vagy egy vélt szükség betöltésének vágya.

Tulajdonképpen a kívánsághoz tartoznak az olyan életérzések is, mint az éhség, a szomjúság, az álmoság, de ilyen a szerelem is. De lehet a kívánság gonosz kívánság is, például az irigység, falánkság vagy iszákosság formájában, vagy szexuális vágy formájában, hogyha az nem a házastársunkra irányul.

De hangsúlyozom, hogy maga az, hogy van kívánság, önmagában egyáltalán nem rossz. Hiszen Jézus is megéhezett, és aztán jött a Sátán kísérteni. Tehát tegyünk különbséget: egyrészt van az, hogy megéhezett, másrészt jött a Sátán kísérteni (Mt 4,2-3), aki ezt az éhséget, ezt a kívánságot fel akarta használni a maga célja érdekében.

Vagy: Jézus is elfáradt. Nemrég olvastuk, Márk evangéliumában, hogy aludt a bárka hátsó részében, a vánkoson (Mk 4,38).

Jézusnak is voltak szükségletei, voltak kívánságai, és azoknak az Óáltala való betöltése egyáltalán nem volt bűn, sőt Ő mindent bűn nélkül tett.

A kívánság tehát az anya, de az a kérdés, hogy ki az apa?

Az apa kísértés esetében a Sátán.

„Senki se mondja, amikor kísértésbe jut: az Isten kísért engem, mert az Isten a gonosztól meg nem kísérthető, és ő sem kísért senkit a gonosszal.”
(Jak 1,13)

Tehát a kísértés esetében az apa a Sátán. Nem mondja ki Jakab ezt a tételt, de közvetett vagy közvetlen módon minden bűnünk mögött ott áll a Sátán. Azért mondom, hogy közvetett vagy közvetlen módon, mert van, amikor csak arról van szó, hogy bukott világban élünk, bűnös emberek vagyunk és ennek az ő-s-oka valahol a Sátán kísértése, de van, amikor közvetlenül is, egy-egy ördögi bűnben a bűnünk mögött közvetlenül is ott áll a Sátán.

Ezért olvastam fel a bűnesetnek, a bűnbeesésnek a történetét. Itt tökéletesen követhető a kísértés és a bűn mechanizmusa, és eredete. Hiszen azzal kezdődik ez a történet, hogy „a kígyó ravaszabb volt minden földi teremtménynél”. A kígyó képében – tudjuk – a Sátán kísértette meg Évát és Ádámot.

Tehát: a kívánság olyan, mint egy asszony. Az apa a kísértés esetén a Sátán. S ebből a kapcsolatból mi születik? A gyermek: a bűn! *„Azután a kívánság megfogva bűnt szül”.*

Olyan ez, mint egy nemzetségtáblázat, mint egy leszármazási táblázat, mert még az unoka is meg van említve. (Bocsánat, hogy így mondom). Az unoka pedig nem más, mint a halál. *„Azután a kívánság fogan, és bűnt szül, a bűn pedig teljességre jutva halált fiadzik.”* Ravasz László fordításából olvasom most ezeket a sorokat, mert Ravasz László fordítása még sokkal jobban visszaadja az eredeti gondolatmenetet, mint azok a fordítások, amelyeket használni szoktunk. Az új fordításban így van, hogy *„a bűn pedig kiteljesedve halált nemz.”*

Tehát az unoka: a halál. Mert a bűn teljességre jutva, azaz felnövekedve halált fiadzik vagy halált nemz.

Ez egy kép, egy hasonlat, de nagyon világos kép, és nagyon világos hasonlat.

A kísértésnek ezt a mechanizmusát teljes egészében láthatjuk a bűneset történetében, amelyet pontosan ezért olvastam fel, hogy lássuk azt.

A kívánság: az éhség, vagy a vágy a finomnak a megízlelésére. Vágy az ismeretre. Ezek önmagukban nem rosszak.

Figyeljünk oda, hogy amikor először válaszol Éva a Sátánnak, akkor még egyáltalán nem mond semmi bűnös dolgot. Benne van az ő szavaiban, meg a viselkedésében az, hogy igen, vannak kívánságai az embernek, hiszen a teremtett embernek van éhsége, van szomjúsága, van sokféle kívánsága, van kívánsága az ismeretre nézve is, hiszen Isten az ismeretet nem tiltotta el az embertől, sőt...

Akkor szoktam ideges lenni, amikor valaki azt mondja, hogy a „tudás fájáról szakított az ember”. Szó sincs róla! Mert akkor a keresztyénség, a hit tudományellenes lenne. Itt nem erről van szó. Nem a tudás fájáról nem volt szabad szakítani, hanem a jó és rossz tudásának a fájáról.

Tehát az, hogy az emberben volt egy vágy, volt egy szükség, volt egy kívánság, amely éhség, szomjúság formájában jelentkezett, vagy annak a formájában, hogy „szeretem megízlelni azt, ami finom”, vagy annak a formájában, hogy törekszem az ismeretre – ebben önmagában még semmi rossz nem volt. *„Az asszony így felelt a kígyónak: A kert fáinak gyümölcséből ehetünk...”* Tehát megmondta a Sátánnak, hogy nem arról van szó, hogy egy gyümölcsből sem ehetünk, mert a kert fáinak gyümölcséből ehetünk, csak annak a fának a gyümölcséből, amely a kert közepén van – mondta Isten –, ne egyetek.

Itt még nem volt semmi baj. A kívánság önmagában még nem rossz. Először Évában még nem volt bűnös kívánság. De jött az apa (bocsánat a kifejezésért), a Sátán, aki felkeltette Évában a bűnös kívánságot. És ez volt a kísértésnek a lényege. *„Az asszony úgy látta, hogy jó volna enni arról a fáról (amelyet Isten megtiltott), mert csábítja a szemet, meg kívánatos is az a fa, mert okossá tesz...”* Na, itt jött az, hogy a kísértés már megfogant, és a kívánságból bűnös kívánság lett. Éva engedett a kísértésnek, megfogant a kívánsága, és bizony annak rendje-módja szerint bünt szült; nem 9 hónapra, hanem azonnal. Bünt szült!

Mert amikor azt mondja az Ige, hogy *„Az asszony úgy látta, hogy jó volna enni arról a fáról, mert csábítja a szemet, meg kívánatos is az a fa, mert okossá tesz: szakított a gyümölcséből, evett, majd adott a vele levő férjének is, és ő is evett.”*

Aztán a bűn tényleg halált fiadzott. Ahogyan Isten előre megmondta nekik: *„de a jó és a rossz tudásának fájáról nem ehetsz, mert ha eszel róla,*

meg kell halnod.” (1Móz 2,17). Meg is haltak! Nem azonnal. Először a bűnnek teljességre kellett jutnia. Meghaltak, viszont lelki értelemben azonnal, mert elveszítették az Istennel való kapcsolatot.

Ugyanez a mechanizmus működik több helyen. (Most már a többi példát nem mondom el ilyen részletesen).

Aki ismeri a Bibliát, ismeri Ákán történetét (Józs 7), hogy hogyan kívánta meg a zsákmányt, és hogyan vette el, hogyan ásta el Isten akarata ellenére. Hogyan kívánta meg Áháb király Nábót szőlőjét (1Kir 21), s aztán ez a kívánság is megfogorva bűnt szült, sőt kiteljesedve halált nemzett, még hozzá szó szerinti értelemben: Nábót halálát. Aztán Dávid kívánsága, amikor meglátta Betsabét (2Sám 11,2-től), és a kívánsága megfogant, és bűnt szült. Ennek is halál lett a vége, még hozzá több ember halála.

De vannak más hasonlatok is, amelyek nem egy gyermek születésére utalnak, ezekre is csak utalni szeretnék. Jézus használja a szántóföldbe vetett konkolyt a példázatát (Mt 13,24-30), tehát egy példázatnak az egyik felére utalok most. Ki is mondja Jézus: „*az ellenség, aki elvetette a konkolyt, az ördög...*” (Mt 13,39). A termőföld önmagától semmit sem terem, ezt nagyon jól tudjuk. Teremhet búzát, de teremhet konkolyt is. Attól függ, hogy ki mit vet bele. Jön a gyümölcsstermés, és végül az aratás. „*Az aratás a világ vége, az aratók pedig az angyalok.*” – mondja Jézus.

Részletesen végigvettük a kísértés mechanizmusát. Azért mondtam el ezt így, kicsit részletesebben, hogy lássuk a hasonlatban az egyes lényegi pontokat, hogy az asszony: a kívánság, az apa: a Sátán, a kísértés, ha megfogant, akkor a gyermek, amely születik: a bűn, és aztán majd ő kiteljesedve halált fog nemzeni.

2 Végül is hasonló, csak egészen más előjelű a **próbatétel mechanizmusa** is. Tudomásul kell vennünk, ezt már mondtam az elején, hogy bukott világban élünk: időben a bűneset után, térben és lelki értelemben az Édenkertén kívül. Tehát nem élhet még a hívő ember sem megpróbáltatások nélkül.

Ezúttal is el lehet mondani ezeket a lényegi pontokat, csak az előjel lesz más.

Az anya itt is a kívánság. A próbatétel esetében is a kívánság az anya. Az apa viszont Isten, Aki próbatételt bocsát az emberre. Ez nem kísértés! Láttuk az Igében, hogy Isten senkit sem kísért a rosszal. Ez nem kísértés, ez próbatétel! A gyermek, amely ebből a kapcsolatból születik, az állhatatosság. Az unoka pedig a tökéletes cselekedet: a tökéletesség és az épség.

Figyeljük meg a mechanizmus leírását. Mindjárt újra felolvasom az Igéből az erre vonatkozó néhány verset. Formailag nagyon hasonló a kísértés előbb részletezett mechanizmusához. *„Teljes örömmek tartsátok, testvéreim, amikor különféle kísértésekbe estek, tudván hogy hitetek próbája állhatatosságot eredményez. Az állhatatosság pedig tegye tökéletessé a cselekedetet, hogy tökéletesek és hibátlanok legyetek, minden fogatkozás nélkül.”*

Ilyen próbatételben volt része Ábrahámnak, amikor Isten megpróbálta az ő hitét, hogy vajon viszi-e engedelmesen egyetlen gyermekét, Izsákot feláldozni a Mórijjá hegyére, vagy nem. (1Móz 22). Nem kellett feláldoznia, de Isten próbára tette az ő hitét.

Azt is lehetne mondani, hogy a kísértés: „terhesség”, a próbatétel pedig „áldott állapot”. Az asszonyoknál is használják ezt a két kifejezést. Sajnos az egyik, a „terhesség” már túlságosan is átment a köztudatba. Az „áldott állapotot” pedig már nagyon kevesen használják. Pedig mennyivel többet jelent ez, az utóbbi!

Ha áldott állapotról van szó, akkor jogosan mondja az Ige, hogy „teljes örömmek tartsátok”. Egy asszony, aki vágyódik gyermekre, aki normális, rendezett házasságban él, hát hogyan örülne annak, hogy áldott állapotba kerül?!

Ugyanígy kellene nekünk, hívő embereknek is örülnünk, és áldott állapotnak tartani a próbatételt, amelyből mint Isten és ember közötti kapcsolatból állhatatosság születik. S aztán majd, amikor az állhatatosság felnövekszik, a tökéletes cselekedet lesz az a gyümölcs, vagy az az utód, amely a leszármazási táblában következik.

Vagy itt is gondolhatunk egy másik képre, a szántóföldbe vetett búza képére, Jézus példázatában.

De Jakab a születés képét használja a végső következtetésben is:

„...minden jó adomány és minden tökéletes ajándék onnan felülről, a világosság Atyjától száll alá, akiben nincs változás, sem fénynek és árnyéknak váltakozása. Az ő akarata szült minket az igazság igéje által, hogy mintegy első zsengei legyünk teremtményeinek. (rész 17-18) Az újjászületés sem véletlenül „újjászületés”; ezeknek a kifejezéseknek mélyértelmű jelentésük van a Bibliában.

3 Végül elérkeztünk a legfontosabb kérdéshez, a legfontosabb különbséghez.

Ugyanis most ezt a képet kitégítve azt mondom, hogy **a bűn, a halál és a gonosz fiai házasságon kívül született gyermekek**. Az apa a Sátán, akivel lelki értelemben paráználkodott az ember. Hiszen Ádám és Éva

elfordultak szövetséges Uruktól, Istentől, és átadták magukat a Sátán csábításának! Paráználgodtak a Sátánnal, lelki értelemben! És azóta is minden bűn ez: lelki paráznaság a Sátánnal.

Hányszor mondja a Biblia a bálványimádásról, a pénz szerelméről, és még annyi meg annyi bűnről, hogy az nem más, mint lelki paráznaság.

Viszont más részről **az öröm, az állhatatosság, a tökéletes cselekedet pedig Istentől, az Istennel való szövetségből származó gyermekek.** Akiket Isten nemz bennünk, más képpel élve: ez a Lélek gyümölcse.

Pál is ír erről: „*A Lélek gyümölcse pedig: szeretet, öröm, békesség, türelem, szívésség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás.*” (Gal 5,22-23) (Új ford.).

A bűn, a halál és a gonosz fiai: házasságon kívül, paráznaságból született gyermekek. Az öröm, az állhatatosság és a tökéletes cselekedet pedig Istentől, az Istennel való szövetségből származó gyermekek.

Ezért mindenki tegye fel magának a következő két kérdést:

► Az első kérdés, hogy férjem-e az Isten? Hiszen a Biblia tele van olyan képekkel, hogy Isten a férj, a választott nép pedig az asszony. Vagy: Krisztus a vőlegény, az Egyház a menyasszony. Vagy: Krisztus a férj, a gyülekezet pedig a feleség.

A tanítás témájának megfelelően kell ezeket a hasonlatokat alkalmazni.

Tehát így tegyük fel magunknak őszintén a kérdést, hogy „Férjem-e az Isten? Szövetségben vagyok-e Istennel?” Megköthette-e már velem azt a szövetséget, amelyre nézve a maga „igen”-jét a golgotai kereszten kimondatta Jézus Krisztussal, amikor Ő kimondta ezt szót, hogy „elvégeztetett”. Elvégeztetett a megváltás! Elvégeztetett az új szövetség, az Ő vére által!

Isten kimondta a maga szerető „igen”-jét. Vajon mi, a magunk részéről erre az „igen”-re „igen”-nel válaszoltunk-e? Mert akkor beléptünk az Isten szövetségébe, s akkor ilyen értelemben férjem az Isten.

De tudjuk azt, hogy a kísértésben el lehet bukni, mert a bűn – ahogy mondtam már – házasságon kívül született gyermek.

► Engedünk-e a kísértésnek, vagy visszautasítjuk? Engedünk-e a kísértésnek, vagy megállunk a próbatételben, Isten hűséges társaként? Micsoda különbség!

Ha engedünk a kísértésnek, akkor engedünk a Sátánnak, s ha elbukunk a kísértésben, akkor bűn és halál következik abból. Vagy: az Isten által adott próbatételben megállunk, hűségesen, és ez állhatatosságot és tökéletes cselekedetet fog származtatni a mi életünkben.

Férjem-e az Isten, magyarul: újjászületett, megtért, hívő ember vagyok-e. Ha igen, akkor vigyázzunk, hogy ne csússzon el az életünk! Ne legyünk hűtlenek Istenhez, ne paráználkodjunk! Ne engedjünk a kísértésnek, mert abból csak bűn születhet!

De ehhez az erőt nem magunkból kell meríteni, hanem Isten adja!

Hiszen ahogy egy földi vőlegény és menyasszony a fogadalomtétel szövegében elmondja, hogy „hűséges gondviselője leszek” – mondja a férj, úgy hűséges gondviselőnk nekünk az Isten. Ő adja az erőt, Ő adja a kitartást! Ő adja a hűséget! Az Ő hűsége szül bennünk hűséget.

De az a csodálatos, hogy ha mi hűtlenek vagyunk, Ő akkor is hű marad hozzánk, és úgy bánik velünk, mint feleségével. Aki ugyan bűnbe esett, aki ugyan paráznaságba esett, de mégis csak a felesége vagyunk.

Gondoljuk Hóseás próféta könyvére! Gondoljunk arra, amit ma olvashattunk a Bírák könyvében! Ilyen csodálatos Istenünk van! Aki Jézus Krisztusban pontosan azért váltott meg bennünket, hogy az Ő szövetséges társai lehessünk!

Így adjon nekünk Isten kinek-kinek aszerint, hogy mire van szüksége: megtérést, újjászületést: És ha már ez megtörtént, hűséget és engedelmességet, hogy a próbákban mindvégig meg tudjunk állni!

Ámen.

Imádkozzunk!

Urunk! Áldunk Téged a nagy kegyelmedért, amellyel megszólítottál, kiszemeltél, kiválasztottál, és olyan kapcsolatra léptél velünk, mint amilyen kapcsolatra lép a vőlegény a menyasszonnal. Köszönjük, hogy ebben a szövetségben élhetünk. De megvalljuk, Urunk, hogy a mi hűségünk kívánnivalót hagy maga mögött. Megvalljuk, hogy olyan sokszor bűnbe esünk, és olyan sokszor engedünk a kísértésnek. Pedig tudjuk, hogy Te vagy a mi Urunk, és tudjuk, hogy csak a bűn és halál következik abból, ha mi a kísértésnek engedünk. Kérünk, Urunk, hogy munkálkodj a szívünkben, és teremtsd bennünk a Lélek gyümölcsét! Ezt egyedül Te tudod megteremni bennünk! Hiszen a mi életünk olyan, mint a szántóföld: önmagától nem terem. Csak azt tudja teremni, amit Te érlelsz benne. Így hadd lehessünk engedelmes gyermekeid! Kérünk, Urunk, azokért, akik az elmúlt héten álltak meg ravatal mellett. Könyörülj rajtuk, Te adj

vigasztalást, Te adj békességet, Te add Lelked újjászülő kegyelmét nekik! Így kérünk azokért is, akik templomunkba jöttek, hogy házasságukra a Te áldásodat kérjék. És így kérünk azért a gyermekért is, aki most részesedett a keresztség sákramentumában! A Te szövetségedbe vedd fel őt is, és családját is, a Te dicsőségedre! Kérünk, Urunk, egész gyülekezetünkért, egyéni és közösségi életünkért, hogy maga a gyülekezet is a Te kegyelmedben bízva, Neked engedelmeskedjék, mint engedelmes feleséged! Add, hogy elfogadjuk, hogy Te Igéddel tisztogatód népedet, és néped pedig engedelmeskedjék Neked! De hadd kérjünk testi, földi népünkért is, a magyar népért is, hogy minél többen lehessenek a Te népeddé belőle! Minél többen átéljék az újjászületést! Kérünk, hogy vezess bennünket! Hadd tudjuk úgy élni életünket, amely célirányos élet, hogy az örökkévalóságnak megfelelő életet élhessünk, már itt, ezen a földön is, hogy értelmes lehessen az életünk!

És kérünk, Urunk, hogy hallgasd meg a csöndben, magunkban elmondott imádságainkat is!

Ámen.